

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Моніторинг систем управління охороною праці»

Ступінь освіти	Доктор філософії
Спеціальності	К10 Цивільна безпека.
Тривалість викладання	7 чверть
Заняття:	5 годин на тиждень
Лекції	3 години на тиждень
Практичні	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/enrol/index.php?id=1306>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «Моніторинг умов праці»

Інформація про викладачів:

	Голінько Василь Іванович (лекції) Завідувач кафедри охорони праці та цивільної безпеки, професор, доктор технічних наук
	Персональна сторінка: https://aop.nmu.org.ua/ua/spivrob_kaf/prepods/golinkovi/
	E-mail: holinko.v.i@nmu.one

1. Анотація до курсу

Моніторинг систем управління охороною праці - вибіркова дисципліна, яка вивчається з метою формування у майбутніх докторів філософії необхідного в їхній подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь щодо прийняття обґрунтованих рішень, спрямованих на захист працюючих від дії шкідливих та небезпечних чинників виробничого середовища.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування умінь та компетентностей для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці шляхом опанування аспірантами теоретичних знань та практичних навичок, які необхідні для прийняття щодо створення конкретних заходів та засобів поліпшення санітарно-гігієнічних умов, що забезпечить ефективне управління охороною праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці.

Завдання курсу:

Засвоївши програму навчальної дисципліни «Моніторинг умов праці» аспіранти мають бути здатними вирішувати професійні завдання з урахуванням шкідливих та небезпечних чинників виробничого середовища та застосовувати сучасні методи дослідження і аналізу ризиків, загроз і небезпек на робочих місцях.

3. Результати навчання:

Після вивчення дисципліни аспірант зможе:

- оцінювати умови праці за факторами виробничого середовища
- оцінювати правильність дій працівників при виникненні загрози для їх життя та здоров'я, а також при нещасних випадках на виробництві
- орієнтуватися в чинній нормативно-правовій базі, що регулює охорону праці в галузі
- використовувати нормативно-правові акти для оцінки стану виробничого середовища
- оцінювати ефективність функціонування системи управління охороною праці підприємств
- проводити атестацію робочих місць за умовами праці
- здійснювати аудит умов праці, визначати види умов праці, пільги та компенсацій за роботу у несприятливих умовах
- здійснювати управління та контроль за станом виробничого середовища та забезпеченням безпечних умов праці в галузі.

4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять	Внесок в загальну оцінку, %
ЛЕКЦІЇ	60
Людина в системі праці. аналіз умов праці за показниками трудового процесу	
Тема 1. Показники інтенсивності праці. Поняття працездатності.	
Тема 2. Стомлення і відновлення працездатності організму	
Тема 3. Інтегральна оцінка функціонального стану працівника	
<i>Тестова робота за розділом 1</i>	10
Аналіз умов праці за факторами виробничого середовища	
Тема 1 Електричні й магнітні поля та електромагнітні випромінювання промислової частоти і радіочастотного діапазону	
Тема 2. Загальні санітарно-гігієнічні вимоги до підприємств, виробничих та допоміжних приміщень	
	10
Атестація робочих місць за умовами праці	
Тема 1. Дослідження чинників виробничого середовища та трудового процесу	
Тема 2. Атестація робочих місць за умовами праці	
<i>Тестова робота за розділом 3</i>	10
Гігієнічна оцінка умов праці	
Тема 1. Оцінка технічного й організаційного рівня робочого місця	

Види та тематика навчальних занять	Внесок в загальну оцінку, %
Тема 2. Класифікація витрат та збитків, обумовлених шкідливими та небезпечними умовами праці	
<i>Тестова робота за розділом 4</i>	10
Ергономічний аналіз умов праці	
Тема 1. Ергономічні вимоги до організації робочих місць користувачів комп'ютерів	
<i>Тестова робота за розділом 5</i>	10
Ергономічна оцінка робочих місць	
Тема 1. Колір і виробниче середовище	
<i>Тестова робота за розділом 6</i>	10
<i>Тестова робота за розділами 1 -63</i>	60
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	40
Практична робота 1	
Опрацювання нормативно-правового забезпечення моніторингу умов праці	
<i>Звіт з роботи № 1 та захист практичної роботи.</i>	8
Практична робота 2	
Аналіз впливу природного антропогенного та соціального середовища на умови праці	
<i>Звіт з роботи № 2 та захист практичної роботи.</i>	8
Практична робота 3	
Опрацювання переліку робіт підвищеної небезпеки та класифікація робіт за загальними енерговитратами	
<i>Звіт з роботи № 3 та захист практичної роботи.</i>	4
Практична робота 4	
Опрацювання гігієнічних класифікацій та сфер їх застосування	
<i>Звіт з роботи № 4 та захист практичної роботи.</i>	4
Практична робота 5	
Опрацювання гігієнічних нормативів щодо факторів виробничого середовища. Опрацювання критеріїв оцінки важкості та напруженості праці	
<i>Звіт з роботи № 5 та захист практичної роботи.</i>	8
Практична робота 6	
Складання карти умов праці за результатами АРМ	
<i>Звіт з роботи № 6 та захист практичної роботи.</i>	8

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Використовується сучасне комп'ютерне та мультимедійне обладнання кафедри охорони праці та цивільної безпеки, з доступом через браузер Google Chrome до інтернет-ресурсів, офіційних сайтів з законодавчих та нормативно-правових актів з цивільної безпеки, бібліотека (ауд. 1/7) з архівом періодичних видань що стосуються нормативних актів з цивільної безпеки.

Програмне забезпечення: MS Office 365, у тому числі активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one), використання дистанційної платформи Moodle (<https://do.nmu.org.ua/>).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі **поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та виконання і захисту практичних робіт складатиме не менше 60 балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП». Ліквідація академічною заборгованості проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає тестові та практичні запитання.

Теоретична частина оцінюється за результатами здачі тестової контрольної роботи. Загалом за роботу отримується **максимум 60 балів**, тобто 60% від оцінки за дисципліну.

Практичні роботи (6 робіт – у вигляді індивідуального завдання з кожної, розподіл % див. в таблиці розділу 4) виконуються у письмовому вигляді (звіт з кожної роботи оцінюється в межах балів, представлених в таблиці розділу 4, загалом практичні роботи враховуються як 40% (максимум 40 балів). Практичні роботи захищаються у вигляді опитування за звітом. У сумі за практичну частину курсу при поточному оцінюванні отримується **максимум 40 балів**.

Отримані бали за теоретичну частину та практичні роботи додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Максимальне оцінювання поточного контролю в балах:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
60	40	100

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання**.

Екзамен проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Білет складається з **30 тестових завдань** з чотирма варіантами відповідей, одна правильна відповідь оцінюється в 2 бал (разом 60 балів) та 4 завдань з практичної частини, кожне з яких оцінюється максимум у 10 балів (разом 40 балів), причому:

- 10 балів – відповідність еталону;
- 5-9 балів – відповідність еталону з незначними помилками;
- 1-4 балів – часткова відповідність еталону, питання повністю не розкрито;
- 0 балів – відповідь не наведена або не відноситься до теми запитання.

Отримані бали за тестові завдання та завдання з практичної частини додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із

залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується "Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка" (<https://cutt.ly/IBesJEc>).

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика. Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на корпоративну е-пошту НТУ «ДП» або в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams.

7.3. Політика щодо перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку.

Ліквідація академічної заборгованості з навчальної дисципліни відбувається відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» https://old.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Regulations_on_evaluation_of_educational_results.pdf

Повторне складання підсумкового контролю з дисципліни, коли студент отримав оцінку «незадовільно» (нижче 60-ти балів), допускається не більше двох разів. Спроби студента виправити оцінку й не допустити академічної заборгованості обмежуються терміном в один місяць після закінчення екзаменаційної сесії.

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять. З 24.02.2022 реалізація освітньої діяльності відбувається в умовах правового режиму воєнного стану. Наявна низка небезпек: повітряні тривоги, ризики припинення енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку. Згідно з наказами по університету у 2025-2026 навчальному році освітня діяльність здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти всіх форм навчання здійснюється з використанням дистанційних технологій через синхронні та асинхронні комунікації.

Відвідування онлайн лекцій та практичних занять реалізується через приєднання до «команди» Microsoft Teams. Під час повітряної тривоги заняття перериваються і продовжуються лише за умов перебування учасників освітнього процесу у захищених приміщеннях. Викладачем (за технічної та безпекової можливості) здійснюється запис заняття для підтримки асинхронного формату навчання.

У випадках відсутності енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку викладачем забезпечується асинхронний формат навчання та комунікація зі здобувачами за допомогою каналів зв'язку, що функціонують.

Про причини неможливості взяти участь в онлайн заняттях, ускладненні доступу до матеріалів на дистанційних платформах НТУ «ДП» тощо здобувач вищої освіти має повідомити викладача в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams, або листом на корпоративну е-пошту НТУ «ДП», або через старосту чи представника адміністрації Навчально-наукового інституту природокористування.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Моніторинг виробничих процесів: Навчальний посібник / укл. Борука С.Д., Федоров В.М. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, 2022. – 127 с.

2. Голінько В.І. 60 Контроль умов праці: навч. посіб. / В.І. Голінько ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка» . – Дніпро : НТУ «ДП», 2018. – 156 с.

3. Моніторинг умов праці [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В.І. Голінько, С.І. Чеберячко, О.О. Яворська ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 273 с.

Допоміжні

1. Голінько В.І. Соціально-економічний моніторинг умов праці. – Д.: Державний ВНЗ «НГУ», 2017. – 150 с.

2. Нормативне регулювання охорони праці: навч. посіб./ В.І. Голінько, І.А. Шайхлісламова // Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка». [Електронний ресурс]. 2019 – 110 с.

3. Охорона праці [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В.І. Голінько; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 283 с.

4. Методичні вказівки до самостійної роботи «Атестація робочих місць за умовами праці» з дисципліни «Моніторинг умов праці»/ Упоряд.: В.І.Голінько, О.О. Яворська, С.І. Чеберячко Д.: НГУ. - 2017. – 42 с.

5. Соціально-економічний моніторинг умов праці. Методичні вказівки до практичних занять для магістрів усіх форм навчання за спеціальностями 263 «Цивільна безпека» та 184 «Гірництво» за освітньою програмою «Охорона праці» / В.І. Голінько - Дніпро: НТУ «Дніпровська політехніка», 2024. – 22 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.dsp.gov.ua>
 2. <http://www.mon.gov.ua>
 3. <http://www.dsns.gov.ua>
- ситуацій.

- Офіційний сайт Держпраці України.
- Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
- Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних